

„Az istenes ember”

Olvasandó: Nehémiás könyve 5, 14-19

Nehémiás tizenkét éven keresztül szolgálja Júdát és Jeruzsálemet. Nem eszik helytartói kenyeret, és legényei is megélik ezt a magatartást. Voltak bevételei és voltak kiadásai, hiszen az élet erről szól. Nem engedte meg, hogy az ő kiadásait valaki más fedezze, főleg nem a nép. Böjt kezdetén Isten Igéje megcélozza életünket és az adósság és a nyereség világában rákérdez anyagi forrásainkra: „Hogyan tekintünk saját bevételeinkre és saját kiadásainkra? Hogyan bánunk az Istentől nyert eszközzel, a pénzzel, amikor önmagunkról vagy másokról van szó? Kedves testvérem az Úr Jézus Krisztusban! Fukarkodsz vagy adakozóvá válsz? Minden garast a fogadhoz versz, és jellegzetes skót-ként éled az életed, vagy ki tudsz adni olyan dolgokra is, amelyek téged nem érintenek, de mások javát szolgálják? Tudsz spórolni? Vannak terveid és álmaid, amit meg akarsz valósítani? Vannak nemes céljaid, amire igyekszel félretenni vagy a mának élsz, mint a bolond gazdag: „En lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál!” (Lk 12,19)

A második lényeges eleme az igének, hogy Nehémiás kivette a részét a munkából is. Nem spórolta meg azt az erőfeszítést, amiben neki élen kellett járnia. Nem vált különccé, hanem megfogta a munka végét. Ott volt a várfal építésénél, sőt helytartóként maga is bevállalta ezt a feladatot. 52 nap alatt együtt közösen befejeződött a munka. Minden rést kijavítottak, és megakadályozták, hogy az ellenség betörjön Jeruzsálembe. Drága gyülekezeti tag! Böjt elején Isten rákérdez: „Milyen viszonyban állsz a fizikai és a lelki munkával?” Hogy állsz a dolgokhoz csoportban? Kiscsaládod, nagycsaládod, gyülekezeted a te csapatod? Csak gyülekezeti előjáró vagy? Funkciós, aki hatalommal a kezében helyezkedik vagy ellenkezőleg, megelégedett és kiegyensúlyozott csapatjátékos, aki tud örülni a szolgálatnak? Érdekel a közösségért kifejtett szolgálat? Érdekel a közösséged, a családod, a munkahelyi vagy épp iskolai közeged annyira, hogy részt vegyél a munkában? Drága ifjú testvérem! Kiveszed a részed a mosogatásból, szobád rendbe tételéből, a kerti munkából és az udvarrendezésből? Tudják rólad, hogy te is a család szerves része vagy? Szívesebben felállsz a számítógép elől és leülsz a megterített asztalhoz? Milyen a hozzáállásod ifjúként, középkorosztályként, szépkorúként a munkához? Nehéz a munka terhe, de együtt minden leküzdhető. Könnyű a munka áldása, amiért nem fáradtál?

A harmadik dolog, amiről felolvasott igénk beszél, az Nehémiás és az emberek viszonya. Háza, emberei és Ő maga is a nyitott ajtók világában él. Háza és asztala nyitva van nemcsak a

jeruzsálemiek előtt, hanem vendéglátása ismert a messihi távolban is, a Jeruzsálembe érkező zsidók előtt is. Ő nem uralkodik a népen, hanem szolgálja a népet. Nem erőszakoskodik, hanem megterített asztal mellett érdeklődik mindenki felől. Nem parancsolgat, – habár megtehetné –, hanem jelen van társai életében. Számára ugyanis minden ember útitárs, és ha találkozik vele, akkor arra törekszik, hogy megismerje jövetele célját, hogy érdeklődjön felőle és megtudja, milyen áldások és nehézségek rejlenek a másik ember életében. Nagy kérdés Isten és társaid számára, hogyan viselkedsz velük? Tudsz vendéglátó gazda lenni? Tudsz testvér és társ lenni a családban, a gyüleke-

Református templom
Pozsony

zetben és a munkahelyeden? Tudsz olyan gyermek, férj, feleség, gyülekezeti tag, presbiter, gondnok, lelkész, szolgálattevő lenni otthon a családban és a nagycsaládban, aki hallgat és meghallgat mindenkit, mert tudja, hogy Isten mire hívta el? Drága gyülekezetek! Hogyan viselkedünk másokkal? Uralkodunk egymáson, és mindenkor le akarunk igazni másokat vagy testvérekké, együtt érző emberekké, segítőkész szolgálókká, hallgató barátokká formálódunk?

Kérdezhetné valaki, hogy miért cselekszik így Nehémiás? Miért tud bánni a pénzzel, miért szereti a munkáját, és miért bánik önzetlenül társaival? Az ige válaszol: Kapcsolatot tart fenn az Istennel. Féli az Urat. Istenfélő. Valakihez hamarabb kapcsolta az életét, mintsem a pénzhez, mintsem a munkához, mintsem a barátokhoz. Valakihez sokkal hamarabb csatlakozott, mint a földhöz. Nem igazodik a világhoz (ld. Róm 12,2), hanem Istenhez ragaszkodik, Aki gazdagabb minden földi teremtménynél, Aki hamarabb munkálkodott az ő életében, és Aki hamarabb leült vele vacsorálni és útitársává szegődött, mint bárki más, aki megjelent helytartói házában. A böjt akkor böjt, ha Isten az első. Az élet akkor élet, ha Isten van az első helyen. A pénz akkor eszköz, ha Isten van az első helyen.

A Szeretnaptár 2020-as kiadása és a Református Újság a 2020-as évre még rendelhető szerkesztőségünk címén, változatlan áron.

076 74 Draňov-Deregyő 216,

Tel.: 056/6395396,

e-mail: ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

A munka akkor szolgálhat, ha Isten van az első helyen. A társak akkor önzetlenek és szolgálatkészek, ha Isten van az első helyen. Az élet akkor csoda és naponkénti áldás az iskolában, a családban, a gyülekezetben, ha Isten van az első helyen.

Drága testvérem! Ki van az életedben az első helyen? Ki az, akire ma is felnézel, és azt mondod: „Benned még nem csalódtam!” Ki az, akiről le nem veszed a szemedet és azt mondod: „Veled újból fel tudok állni.” Ki az, aki megerősítés számodra és hitvallásod Vele kapcsolatban a következő: „Hozzád ma is ragaszkodom, pedig már annyian elhagytak.” Ki az, aki bátorít és biztat és Vele kapcsolatban mindig így fogsz gondolkodni: „Téged ma is életem elsődleges részének tartalak.” Ki az?

Nehémiás számára Isten. Ő általa ismerte fel mindazt, amit

tett és Tőle kért áldást mindenre: „Tartsd emlékezetben, Istenem mindazt, amit ezért a népért tettem!” (Neh 5,19). Számára a nagy ajándék a Belé vetett hit és az a csoda, hogy mindenkinek ellenére vele volt. Nehémiás számára Isten az első és rajta kívül nincs más Isten. Isten erős karral megmutatta, hogy mindenkinek hol a helye és nekünk is megmutatja, hogy mit akar általunk elvégezni. Válj hát ebben a böjti időszakban Nehémiássá, aki értékeli, amit kapott, aki beáll a munkások közé, és aki megnyitja háza ajtaját, mert tudja, hogy Isten népe szükségét szenved. Segíts te is, hogy megismerjék az emberek Isten szeretetét, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.

Buza Zsolt

Értékrendemet rendez-„Ő” vagyok! És akkor...?(!)

...a szív elrejtett embere a szelíd és csendes lélek el nem múltó díszével... (1Pt. 3, 4)

Amikor gondolkodni kezdtem azon, milyen bibliai idézet kapcsolhatnék ehhez a címhez, az 1Péter 3, 1-7. verseire „találtam”. Miután elolvassuk az adott verseket, azt mondhatjuk, leszűkítettem a kört és gondolataim a házasság felé irányulnak. A célom nem az, hogy a házasság előnyeiről-hátrányairól, nehézségeiről és boldog pillanatairól írjak, bár lehet, hogy majd részleteiben kitérek arra is. Azonban a valódi ok, amiért ezt az idézetet választottam, az az, hogy úgy érzem, kicsit elveszítettem magam. Saját magam egy értékes részét. Keresztényi magam. Az őszintén legbelül „ilyen vagyok” magam. S ez az Igerész, úgy érzem, hogy „vissza utat” mutat a már „felsorolt” „magam” felé.

Az élet kihívásai és megpróbáltatásai, akadályai, válságos pillanatai, de akár egy baráti-, partneri-, házassági-, munkatársi kapcsolat is lehet olyan hatással ránk, melyben elfeledkezünk magunkról és átítat/átlényegít bennünket a „másik” viselkedési módja. Arra gondolok, hogy talán mi magunk nem úgy viselkednénk, ha az a másik nem olyan lenne, amilyen és ha nem kellene „visszavágnunk” neki, „megvédenünk” magunkat, stb.. Azonban „saját magunk” viselkedésének „arany szabálya” az kellene, hogy legyen: maradj önmagad, bármi is történik, maradj meg keresztényi lelkületedben, bármerre is jársz a világban, ne add fel erkölcsi értékeidet, akármivel is találkozol az életben, tartsd tiszteltben tested-lelked, bárki is akad az utadba. Természetesen ismerek olyan embert is, akit nem zökkent ki semmi és senki abból, amilyen, határozottan, bátran, céltudatosan megy a cél

felé és bárki bármit mond, ő az marad, aki. Minden tisztelem és elismerésem az ilyen embereké.

Azonban, amit mindenképp ki szeretnék emelni, az az „énünk” lelki oldala. Sokszor én is nagyon jól tudom, mit szeretnék és milyennek kellene lennem, mit és hogyan tegyek, viszont sokszor elsodródok az „árral”, hévvel, indulattal, mintha teljesen kivetkőznék magamból... Majd pedig amikor enyhül a helyzet, akkor ismét döbbenet állok saját magam mögött a tükör előtt, hogy a mindenét, ez ki volt?! Miért hagytam, hogy „én” legyen „helyettem”? Hogy lehet ilyen gyenge a gyenge pontom? Amint

Simon András grafikája

már azt többször ecseteltem, messze földön hírhedten és sajnálatosan türelmetlen vagyok. „Adj türelmet Istenem, de most rögtön.” A türelmetlenséget azonban bátran helyettesítheti ki-ki saját magára nézve egyéb szavakkal: mértéktelenség, hűtlenség, szívtelenség, szeretetlenség, engedetlenség, reménytelenség...

A bibliai idézet azért nagyon jó példa

most számomra, de talán nem csak számomra, ugyanis akivel a legtöbb nézeteltérésem van, az az, akivel együtt élek. Ugye nap, mint nap együtt vagyunk, mindenféle élethelyzetekben találjuk magunkat: döntések, lehetőségek, kötelességek, hobbi, gyerek, „ő”, „én”... Ami azonban ebből a felsorolásból hiányzik, és mindenhol, ahol gondok vannak, az az „Ő”. Mi „mindent” megteszünk, csak a jó Istent hagyjuk ki az életünkben, terveinkből, döntéseinkből... Miért mondom ezt? Azért, mert mielőtt „visszaszólnék” eszembe juthatna, hogy „az Úrnak terve van velem”, „egyetlen hajszál sem eshetik le a fejemről mennyi Atyám akarata nélkül”, „mindennek rendelt ideje van”... és még sorolhatnám az idézeteket. Hja, és tízig sem tudok számolni. Egyébként pedig, amikor a kedélyek lenyugszanak, úgyis csak a szeretet marad. Szóval részemről a „szelíd és csendes lélek” néha hatalmas kihívás. Úgy érzem, ha nem mondom ki, amit gondolok, akkor nem teszem meg azt, ami tőlem telik. S pont ezen a ponton van a gond. „Néha” a jó Istent is hagyni kell tevékenykedni az életünkben. Nem vagyunk mindenhatók, sőt, az ítéletet sem nekünk kellene sok esetben hozni, hanem hagyni, hogy megérjen az eredmény. Nem szabad természetesen a ló másik oldalára sem átesni, s várni „csendben” a csodát. Meg kellene tanulnunk bölcsen keresni az utat és azon haladni, amennyire csak lehetséges. Ehhez azonban az Ige mindennapos olvasására, imádkozásra elengedhetetlenül szükségünk van.

Oly nehéz keresztényileg bölcsnek lenni! Szavakban még csak-csak, sőt,

amikor másoknak adunk tanácsot, akkor egész jók vagyunk benne, viszont a megvalósítás, mintha egy teljesen más történet lenne. Hogy kicsit visszatérjek a házastársi viszonyokhoz (bár szerintem ez a magaviselet egy szimpla baráti kapcsolatban is érvényes lehet): „ti asszonyok, engedelmeskedjétek férjetekeknek, hogy ha közülük egyesek nem engedelmeskednek az igének, feleségük magaviselete szavak nélkül is nyerve meg őket, felfigyelve istenfélő és tiszta életetekre.” (1Pt 3,1-2). – oh, de nehéz dolog a szavak nélküli példamutatás! De nehéz sokszor istenfélően viseltetni mások iránt! Féltetni az „egónkat”, s előtérbe helyezni „Őt”. „És ugyanígy, ti férfiak is, megértően éljétek együtt feleségeitekkel, mint a gyengébb féllal, adjátok meg nekik a tiszteletet, mint örökös társaitoknak is az élet kegyelmében, hogy a ti imádkozásotok ne ütközzék akadályba” (1Pt 3, 7). – tiszteletteljes viselkedés, erősebb fél, örökös társ, akadálymentesítés, imádkozás.. Úgy gondolom, mindenki számára fel van adva a lecke. Minden napra ugyanaz, de azt hiszem, ennek a pár egyszerű fogalomnak, mondatnak a teljesítéséhez egy teljes életre van szükségünk. Minden nap

tanulnunk és gyakorolnunk kell a szélsőséget, engedelmisséget, tiszta életet, csendes lelket, megértést, tiszteletet, becsületet, az örökös társasságot, imádkozást... Nemtől és életkortól, bőrszíntől, anyanyelvtől függetlenül. Nem csak házasságban, hanem a játszótéren, az iskolában, a munkahelyen, a gyülekezetben, otthonunkban, s mások otthonában.

Vannak pillanatok a mindennapokban, amikor valami csodálatos történik – ilyenkor döbbenek rá, hogy milyen hálás is vagyok, mi mindenért is lehetek hálás, s mennyiszor természetesnek tekintem a kapott dolgokat köszönet és imádság nélkül. Sokszor tervezek és döntök, s meg sem kérdezem a jó Istent, Ő mit gondol minderről. A napokban olvastam egy könyvben, hogy Atyánkra, mint egy felszolgálóra tekintünk, aki a pult mögül kihozza a kívánt ételt-italt. Sajnos, akár mennyire is kegyetlen hasonlat, gondoljuk csak végig, nem így van-e ez a mi életünkben is. Vajon minden szavunk, döntésünk mögött ott van Isten „akarata”, „jóvá hagyása”? Egyetemen egyik kedves barátómmal az isteni akaratot nagybetűs Akaratnak neveztük. Amikor valaki átlépi a felnőttkor

határát, azt mondják, belépett a nagybetűs életbe. Ezen a ponton jó lenne ezt a két nagybetűs kifejezést összekapcsolni. Az Életbe az Akarattal! Így máris másként hangzik a fiatalok útnak indítása! Jó lenne, ha az úton elindítók, útbaigazítók, útítársak és az úton haladók sem felednék ezt a „mottót”! Így talán több helye lenne az életünkben a Péter levelében (is) említett nemes tartalommal bíró fogalmaknak.

Ha értékrendünket rendezzük, tegyük az Akaratot a fő helyre. Nem elég csak a viselkedési- és illemszabályokat bemagolni, tudni és akarni is kell azt a mindennapokban alkalmazni. Amint mondani szokták, manapság, ha valaki illedelmesen viselkedik, úgy gondolják, hogy flörtöl. Pedig csupán csak kedves, figyelmes, jó szándékú... Adja az Úr, hogy naponta tartsunk önvizsgálatot és lassan rakjuk helyére az életünkben kimozdult kockákat. Adjunk esélyt lelkünk napról napra való megújulásának és amennyiben lehetséges, megújulásunkat házastársi-, családi-, baráti-, gyülekezeti kapcsolatainkban is tegyük meg. Úgy legyen!

Csoma Annamária

BODNÁR ÉVA Vált(oz)ás

*Átváltozás van...
Somlik a régi rend,
síket füleknek kiabálsz csak –
dermesztő lett a csend,
néma a sóhaj,
megrekedt a vágy.
Pedig tenni kéne még valamit...
menteni az idők romjait!
Megalkuvás van:
tagadás,
hiszékenyeknek írt
új történelem,
hogy többé ne lehess önmagad,
csak a nagy egészben
egy szürke elem.
Belülről romlik az egész –
Eltűnt az Isten...
szeretet... testvériség...
Éleséppelt szólalomok!*

*A méltóságot ott nem őrzik,
ahol a becsület megkopott.
Vad viharokban sodródunk,
a szél néha egymás mellé taszít.
É rideg örvénylésben, mondd,
éreznél e még valamit,
ha nyílt vízen a csillagos égnek
rád mosolyogna egy tiszta lélek?
Ha keze kezédhez hozzá érne...
és újra testvérének nevezne...?
Megválna e a világ... szívverése?!*

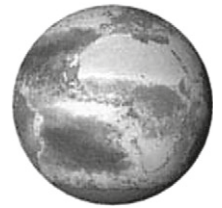
BIBLIAOLVASÓ

v e z é k f o n a l

Március

1. V. Péld 5	Lk 11,14-32
2. H. Péld 6	Lk 11,33-54
3. K. Péld 7	Lk 12,1-12
4. Sz. Péld 8	Lk 12,13-32
5. Cs. Péld 9	Lk 12,33-40
6. P. Péld 10	Lk 12,41-59
7. Sz. Péld 11,1-16	Lk 13,1-21
8. V. Péld 11,17-31	Lk 13,22-35
9. H. Péld 12	Lk 14,1-14
10. K. Péld 13,1-14	Lk 14,15-35
11. Sz. Péld 13,15-25	Lk 15,1-10
12. Cs. Péld 14	Lk 15,11-32
13. P. Péld 15,1-19	Lk 16,1-12
14. Sz. Péld 15,20-33	Lk 16,13-18
15. V. Péld 16	Lk 16,19-31
16. H. Péld 17	Lk 17,1-10
17. K. Péld 18	Lk 17,11-19
18. Sz. Péld 19	Lk 17,20-37
19. Cs. Péld 20	Lk 18,1-8
20. P. Péld 21	Lk 18,9-17
21. Sz. Péld 22,1-16	Lk 18,18-27
22. V. Péld 22,17-29	Lk 18,28-34
23. H. Péld 23	Lk 18,35-43
24. K. Péld 24	Lk 19,1-10
25. Sz. Péld 25	Lk 19,11-27
26. Cs. Péld 26	Lk 19,28-40
27. P. Péld 27	Lk 19,41-44
28. Sz. Péld 28	Lk 19,45-48
29. V. Péld 29	Lk 20,1-8
30. H. Péld 30	Lk 20,9-19
31. K. Péld 31	Lk 20,20-26

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

KÁLVIN PÁRIZSA, TE „CSODÁS” ÉS A HUGENOTTÁK NAGY VALLÁSI EXODUSA, MENEKÜLÉSE ISTEN NEVÉBEN

Ne hagyjatok senkit sem hite miatt száműzötté válni! (Kálvin)

Folytatjuk egyház-, és eszmetörténeti barangolásunkat Kálvin földjén. A protestáns Párizsban, amint az egyik 21. századi turista bédekker nevezi a Szajna-parti metropoliszt. Nyilván a cím nem azt jelzi, hogy Párizs ma protestáns lenne, hanem a fehérülő városnak a protestáns vonatkozását gyűjti össze az útikalauz. Kálvin jogi egyetemi tanulmányait ott folytatta, az első vitairat, ami más neve alatt jelent meg, hathatósan érzékeltette vele a katolikusok pengeélét, és protestáns-gyűlöletét, ami aztán a genfi reformátor halála előtt-után nyolc protestáns-katolikus vallásháborúba torkollott (1562-1598). 1564-ben Genfben bekövetkezett halálakor már elindult ez a vallásháború sorozat, hiszen 1562. március 1-jén Francois de Guise herceg Wassyben az istentisztelet alatt kardélre hányatott száz protestánst a vártemplomban. Bourbon Lajos, Condé hercege erre felszólította a protestánsokat, hogy vegyék fel a fegyvert. Április 2.-án elfoglalta a várost. Nos, ilyen „előjátékot” és nyomasztó protestáns ellenes emlékeket nem feledve, járjuk Párizs kockaköves utcáit, kitűnő állapotú protestáns múzeumait. Emlékezve és emlékeztetve. Főként a Musée Protestant, a párizsi Protestáns Múzeum termeit. Töprengő múzeumi sétánkat kálvinista hitünk hugenotta áldozatainak emlékéért becsülve folytatjuk. Európa és az új világ történetében játszott jelentős gazdasági, kulturális szerepükért, alkotó életmódjukért Isten iránt hálás szívvel szemlélődünk a „mi protestáns Párizsunkban”. Figyelünk éberem azokra a valós történetekre, melyeket a Musée Protestant a 21. századi magyar vándornak „mesél”. Írja: **Dr. Békefy Lajos**

Térkép olvasással a hugenották lábnyomában – Genf és Torda történelmi jó példája

Ez a párizsi Protestáns Múzeumban is látható térkép világosan mutatja, hogy 1570-1572 között, a bel-vallási háborúk első részében milyen kiterjedt volt a hugenotta és a lutheránus felekezet jelenléte az országban. A sötétebb folt azokat a területeket jelzi, ahol a protestánsok jelenléte számszerűen is jelentős volt. Párizstól délre Orléans, La Rochelle, Cognac, Lyon, Bordeaux, Mantauban, Toulouse, Albi, Gallac vidékei ezek. De az is jól kivehető, hogy az 1572-es Szent Bertalan éjszaka szörnyűsége, protestánsok ezreinek felgyűlése, házaik, palotáik felgyújtása, leszúrt testük kihajítása az emeleti ablakokon, a Szajnába és más folyókba folyatásuk mekkora területet érintett. Nem csak Párizst. 13 várost jelöl meg a térkép kilenc ágú csillagocskával, ahol a párizsival párhuzamosan gátlástalanul folyt a protestáns öldöklés. Európáról, ha csak ezt a vallási belháborút tekintjük, s a

nagy harminc éves háborút most csak zárójelben említjük, ami végigtarolta kontinensünket, kimondható: rászolgált vérrel, könnyel, válogatott borzalmakkal öreg kontiensünk a tolerancia, a békekötések, az ediktumok, a vallásszabadság elveinek és joggyakorlatának kidolgozására, bevezetésére és fenntartására, sőt oltalmazására, védelmezésére. **A tordai országgyűlés (1568)** éppen Erdély lett a türelem, a tolerancia szülőföldje. Történt pedig ez négy évvel Kálvin halála után, s a sok száz ezres hugenotta exodus véres történetének, az 1562-1598 között öldöklő francia protestáns-katolikus gyűlöletháború, csaknem vallási genocídium tömeggyilkosságok elindítása után 6 esztendővel. **Erdély és Torda ezzel világtörténelmet írt**, miközben Európában sok tíz millió protestáns lelke sírt fel imákban a hugenotta mártírok, a francia hitsorsosok miatt...

Ne hagyjatok senkit sem hite miatt száműzötté válni!

Mértékadó történészi számítások szerint **a protestáns francia hugenották nagy exodusa szülőföldjükről Európa történelmének egyik legszomorúbb migrációja volt, hatalmas öncsonkítás**, hiszen az 1560-1760 között Franciaországot elhagyó mintegy 200 000 hugenotta java része kiválóan képzett szakember, építész, gondolkodó, tanár, mesterember volt. Mindenütt másutt külföldön és az Új Világban élére kerültek a szakmának, a tudománynak, a művészetnek, a gazdasági- és bankéletnek. Az első menekültek, akik hitük miatt kerekedtek fel családotul, a Szent Bertalan éjszaka után indultak el, elsőrenden Kálvin Genfjébe, Angliába, holland-belga városokba. Kálvin egyneses kihirdette a városban: „**Ne engedjétek azokat, akik hisznek, hitük miatt száműzötté válni!**”. Voltak királyi rendeletek, melyekkel az uralkodók megpróbálták később hazahívni a francia alkotó népeiségnek az egyik legértékesebb rétegét, a hugenottákat. Nem sok sikerrel. Sőt a vallási türelmet

szorgalmazó Nantes-i Ediktum visszavonása után (1685) francia földön megindult a camisardok fegyveres küzdelme protestáns hitük elismertetéséért (1702-1704). A nagy, száműzött hitsorsosait befogadó országok között volt elsősorban Németország, a Brandenburgi Választó Fejedelemség, Hessen-Nassau örgrófsága, Hollandia Svájc és Genf után. Voltak olyanok, akik Skandinávián át egészen Oroszországig, a cári udvarig jutottak el. A tengeri menekülési útvonalakat sokan használták. Bordeaux, La Rochelle, Dieppe, Rouen kikötői hemzsegték a menekülőkkel, akik angol, holland, dán hajókra vártak. A hajókon az alsó térben helyezték el őket, szörnyű viszonyok között.

Imanapok, gyűjtések a menekültekért – statisztikák róluk

Akadtak kíméletesebb menekítők, akik még protestáns lelkészt is alkalmaztak hajójukon. Bordeauxból főként Amerika partjaira szállítottak. Gyalogszerrel szintén sokan indultak Svájcba, Genfen túl Neuchatelbe, a rajna-menti tartományokba, grófságokba. Lyonból és környékéről jó nevű takácsok mentek a nagyvilágba, ahol a textilipart lendítették fel, ha csak a hideg, a nélkülözés, a járvány útközben nem vette el az életüket. A menekülők második hulláma már úgy indult el, hogy valahol Európában, valahol Amerikában már voltak rokonaik. Ők az első emigráns generáció által megépített templomra, iskolára leltek új helyükön. Ami kissé otthonosabbá tette az idegen földet. Svájci és holland gyülekezetek imanapokat, gyűjtéseket, bazárokat szerveztek lelki és anyagi támogatásukra. A 17. század végéig mintegy 2 millióra teszik a becslések a francia protestánsok számát az anyaországban. *Voltaire* közlése szerint mintegy 800 ezren vannak, közülük 200 ezer a hugenotta református. Ezek 80%-a száműzetésbe ment, kb. ugyanilyen arányban mentek velük lelkészeik is. Svájc és Genf mintegy 60 ezer református menekültet fogadott be! Az egyesült vallon és flamand provinciák (ma Belgium) 70 ezret, Anglia 40-50 ezret, Németország 40 ezret, főként a kálvinista főnemesi családok vezette tartományokban (Brandenburg, Potsdam 20 ezret, Kassel, Hessen, Pfalz, Heidelberg, Lippe, Bayreuth, Darmstadt, Stuttgart, Nürnberg is ezrével). De számosan hajóztak el nagyon messze, kolóniák alakultak Dél-Afrikában, a brit gyarmatokon, és Észak-Amerikában.

A befogadó országok gazdagodtak – az európai lelkiismeret válságba jutott

A hugenották menekülése, tömeges elvándorlása hitük miatt Franciaországból jelentős lökést adott az európai szellem válságának. A felvilágosodás előtt ez a nagy exodus vetette fel az európai lelkiismeret működésének vagy meggyengülésének kérdését. A nagy menekülés hozzásegített a korábbi lutheránus-református ellentétek áthidalásához. Ahová csak mentek, puritán, dolgozó életmódjukkal, a kor legmagasabb színvonalán működő szakismereteikkel nem csak maguknak szereztek megbecsülést és jólétet, hanem annak az országnak, vidéknek, ahol őket befogadták. Ők lendítették fel a svájci óra-, és textilipart, a holland Amszterdam módos középosztályát kereskedelmi tevékenységükkel alakították ki. Gazdasági tényezővé váltak sok helyen Európában és főként Amerikában. Kulturális tekintetben is sok tettek. Magukkal hozták a francia kultúrát, őrizték is templomaikban, iskoláikban, fejlesztéseikben. Angliában, Hollandiában a francia nyelvet a kultúra szaknyelveként ismertették el, ugyanígy a cári udvarban. A sajtóban a politikai újságírásban, az irodalomban is sok helyen kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. Kiváló nyomdászai a külföldi nyomdászatot, könyvkiadást erősen támogatták, fejlesztették. Együttal az otthon maradt hugenottákat is ellátták a legmodernebb könyvekkel, ismeretekkel. Kialakult a „levelezési nemzetközi köztársaság” munkálkodásuk révén. Egyházi tekintetben is működött ez a **hazafelé gazdagítás**: a franciaországi reformátusok megjelentették, alkalmazták a külföldön nyomtatott Ó-, és Újszövetség kritikai kiadásait, erősítették a felekezeti öntudatot, káték, énekeskönyvek, egyháztörténelmi könyvek jelentek meg az otthoniak kezében, polcain.

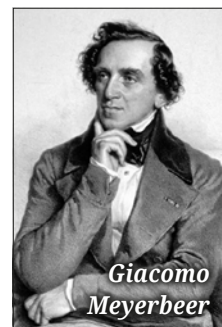
Nem véletlenül panaszkodott a francia Napkirály, XIV. Lajos, hogy országa elveszítette korábbi gazdasági és kulturális befolyását a nemzetközi életben. Ennek oka **„a francia szellemi és szakelit” elvesztése volt a hugenották exodusának következtében. Nagy árat fizettetett az intoleráns katolicizmus az egész francia néppel a 17. századi hugenottaüldözésekért.** Egy évszázadnyi üldözésnek két és fél évszázadnyi vezető szerepvesztés lett az ára! Nekünk, magyaroknak évtizedekkel

ezelőtt *Illyés Gyula* verse, **A reformáció genfi emlékműve előtt** mindmáig ezt a kérdést szegezte a szívünknek: **Megérte?** Érvényes ez a hugenották kényszerű exodusára is, a vallási türelmetlenség megítélésére az újkor hajnalán. MEGÉRTE?

Néhány neves hugenotta - ez bizony nem semmi!

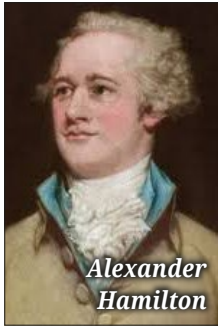
A hosszú listából csak néhány, ismertebb nevet emelek ki. Lesznek megkezdések. Az, hogy Berlint és Potsdamot neves hugenotta építészek terveztek neo-klasszikus stílusban, eléggé ismert. Berlin gobelin, selyem- és lennyomtató iparát ők hozták létre, az édességipart, a könyvkiadást, a kereskedelmi életet ők lendítették fel, orvosokat, gyógyszerészeket, bírakat adtak Berlinnek a századok alatt. A cukor- és dohányipar meghonosítói. Kórházat alapítottak, szociális ellátórendszert építettek ki. Kiváló pénzügyi szakemberek voltak, a német gazdaságot sokszor ellátták mentő ötletekkel. Ők alapították meg 1700-ban a Porosz Tudományos Akadémiát, teológiai és tudományos munkákat adtak ki. Az első berlini tudományos folyóirat kiadása is nevükhöz fűződik, annyira patrióták voltak, hogy a teológus, filozófus **Jean Henri Samuel Formey** (1711-1797) írta meg az első kötetet az Új Német Könyvtár sorozatban. A kerttervezés és kertépítészet klasszicista művelője volt **Peter Joseph Lenné**. Kitűnő írókat adtak: pl. **Fr. De la Motte Fouquet, Theodor Fontanet**.

A zsidó *Giacomo Meyerbeer* annyira magával ragadta a sorsuk, hogy megkomponálta *Hugenották* c. operáját. **Karl Benz** mérnök nélkül ma nem lenne a német

autóipar világhírű. Vagy a **Peugeot** család nélkül nem lett volna versenyképes francia autógyártás. **Samuel Becket** világhírű író költő, drámaíró apja, William Frank Beckett hugenotta leszármazott. **Dion Boucicault** (1820-1890) szintén író drámaíró, akinek apja, Damuel Boursiquot volt hugenotta borkereskedő. **Joan Crawford** (c. 1904-1977) amerikai színésznő, tv sztár édesanyja hugenotta leszármazott. **Gustav Fabergé** a világhírű ékszerészeti

ház alapítója, az orosz cárok ékszerésze volt. **Alexander Hamilton** az USA alapító atyáinak egyike. Édesanyja, Rachel Faucette angol-francia hugenotta volt. Ő

Alexander Hamilton

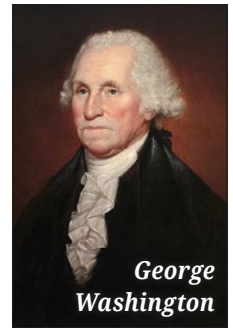
hozta létre az USA központi bankrendszerét. **Sir Jonh Houblon** a Bank of England első kormányzója volt 1694-1697 között. Szülei Lille-ből származó hugenották. **Lord Robert Ladbroke** az első londoni hugenotta közösség létrehozója, templomépítő, London Lord Mayorja. **Paul de Lamerie** holland ötvösművész, aki királyi menyegzőkre készített jegyajándékokat. Francia hu-

genotta nemesi család leszármazottja. **David Lestourgeon** (1660-1731) királyi órákészítő, a londoni Órások Társaságának a megalapítója. **Jean-Etienne Liotard** genfi portréfestő, menekült hugenották leszármazottja. **Daniel Marot** (1661-1752) hollandiai építész, kastélytervező, Marot Kelemen (1496-1544), református hugenotta zsoltárdallam szerző leszármazottja. **Harriet Martineau** (1802 – 1876) viktoriánus korabeli szociológus, író, reformer, édesapja hugenotta textiltervező volt. Több, mint 50 sikeres könyv szerzője Angliában. **Jacques Le Moyne** (1533-1588) hugenotta kartográfus, Florida első feltérképezője.

Laurence Olivier (1907-1989) hugenotta ősök fia, akinek az édesapja már az Anglikán Egyház felszentelt lelkésze volt. **Denis Papin** (1647-1712) az

angol királyi ház udvari orvosa, matematikus. És végül a nagy meglepetés!

George Washington (1732-1799), az USA első elnöke, aki hugenotta alapító atyaként érke-

George Washington

zett az új világba. Dédapja Nicholas Martiau hugenotta volt, a francia-honi „kálvinista Róma”, La Rochelle városában éltek. Felmenői között volt, aki a híres londoni hugenotta templomot, a Threadneedle Street-i Egyházat építette. Az USA történelmének egyik sajátossága, hogy az eddigi elnökök között 21 van, akiknek az ősei között hugenották találhatók!

DAVOS ÉS AZ EGYHÁZAK

ÖTVENEDIK VILÁGGAZDASÁGI FÓRUM (VGF) ÉS A KATOLIKUS, ORTODOX, PROTESTÁNS REAGÁLÁSOK

Miként nemzetközi szinten, úgy itthon sem tekinthetünk el attól, hogy az idén már 50. alkalommal a svájci Davosban január 21-24. között megrendezett Világgazdasági Fórumról (VGF), melyen mintegy 3 000 gazdasági és politikai vezető, konzern-vezérigazgató és tulajdonos, közgazdasági szakértő vett részt a világ sok országából, ne tájékoztassuk az érdeklődőket az egyházi visszhangokról. Mert ilyenek is voltak, sőt olykor kritika is megfogalmazódott és hangzott el a VGF-fel kapcsolatban. Azt is jó tudatosítanunk, hogy idén először került sor az ötven év alatt, hogy a vallásszabadság témájával is hivatalos napirendi pontként foglalkoztak. Egyházi szaktudósító: Dr. Békefy Lajos

Dr. Olav Fykse Tveit, az Egyházak Világtanácsa főtitkárának levele a Fórumhoz

„Az élet ökonómijára, gazdaságára és gazdaságtanára van szükség”

Kritikus hangvételű levelében a norvég evangélikus lelkész arról is írt, hogy az **egyenlőtlenség világméretű terjedése** felszínre hozza a mélyen gyökerező különbségeket és feszültségeket a társadalmi osztályok, népcsoportok, nemek között. Kritikus szavaiban elsőrenden az USA-hoz fordult, de a legfejlettebb országokhoz is, hogy ha a rajtuk kívüli világot kizárják a gazdasági fejlődésből, ezzel világméretű veszélyeket generálnak. Ha a pénzügyi rendszer

megengedi magának a kizsákmányolást, a korrupciót és az adócsalást, akkor alapvetően minden visszásan fejlődik. Működési zavarnak és erkölcsstelennek nevezte a főtitkár-lelkész azt, hogy miközben a mai globális gazdaság milliárdos bevételeket tesz lehetővé, addig nem képesek arra, hogy ember millárdoknak biztosítsák az alapvető táplálékot, ruházatot és hajlékot. A nemrég nyilvánosságra hozott **Oxfam jelentés** szerint a világ leggazdagabb nyolc embere akkora

gazdagságot birtokol, mint a világnépesség szegénységben vergődő fele. 85 olyan multija van a jelenkori világnak, akik akkora vagyonnal és gazdagsággal rendelkeznek, mint a globális népességből három milliárd ember. Mindennek a társadalmi igazságtalanság, a szociális nyugtalanság és a bűnözés a következménye. Felelős politikai vezetők e tények előtt nem csukhatják be a szemüket. *Ma az élet ökonómijára, gazdaságára és gazdaságtanára van szükség!* Ezért **fenntartható fejlődési célokat kell megfogalmazni és követni**, hogy az egyenlőtlenséget meg lehessen fékezni, s így a működési zavarokkal terhelt rendszereken javítani lehessen. Ehhez viszont igazságos pénzügyi rendszerre, fair kereskedelmi politikára, igazságos nemzeti adótörvényekre, nemzetközi együttműködésre, a legkiszolgáltatottabbak szociális

védelmére van szükség. Szavak helyett tettekre – fejeződik be az EVT főtítkárnak üzenete az idei Davos-fórumhoz.

50 év kellett ahhoz, hogy a Világ gazdasági Fórumon felkerüljön a hivatalos témák közé a vallásszabadság kérdése, mégpedig a világméretű tapasztalatok tükrében. Mindenek előtt az üldözött egyházak helyzete, kiváltképpen Afrikában. A libanoni ember-jogi szakértő, **Wissam al-Saliby** emelte fel szavát a vitában azért, hogy a világ vezető gazdasági képviselői tegyenek konkrét lé-

péseket a társadalmi összetartás érdekében, kiváltképpen azért, hogy az Afrika nyugati térségeiben mind inkább erősödő iszlámista támadásokat, terrorcselekményeket meg lehessen fékezni. A vallásszabadság kérdéseivel foglalkozó újságíró és szakértő, **Illia Djadi** szerint is ugrásszerűen megnöttek az iszlámista támadások Burkina Faso-ban, Nigériában, Nigerben és Maliban. Ezek az országok a világ legszegényebb területei közé tartoznak. Burkina Fasóban 2 000 iskolát zártak be,

300 000 gyermek maradt iskolázás nélkül. Ha az említett országok fejlődését a gazdagabb országok nem segítik elő, a gazdasági hatalmat az iszlámista csoportok veszik át, s ezzel az egész Szahara alatti övezet helyzetét destabilizálják. A Világ gazdasági Fórum svájci ága és a Svájci Evangéliumi Allianz képviselői bejelentették: ezután minden világfórumon alkalmat teremtenek arra, hogy a vallásszabadság kérdése, aktuális világhelyzete felkerüljön a hivatalos napirendre.

GYÜLEKEZETEINK életéből

„Légy áldott a városban!” - lelkipásztor beiktatás Pozsonyban

2019. december 1-jén, az új egyházi év kezdetén, a pozsonyi református templomban kétnyelvű istentisztelet keretében iktatták be az új megválasztott lelkész házaspárt, Buza Zsoltot és hitvestársát, Buza Bodnár Arankát.

Az istentisztelet elején az ünneplő közösséget Dr. Kosár Károly gondnok köszöntötte a Józsa 24,24 versével magyar nyelven, majd az egybegyűltekre Isten gazdag áldását kérte Dr. Ján Čontofalský szlovák nyelven. Mindketten megköszönték Ft. Prof. Peres Imre tizenhat éves hűségesei szolgálatát a közösségben, és Isten gazdag áldását kérték további tevékeny akadémiai munkájára.

Az igehirdetés szolgálatát Fazekas László püspök végezte, aki elhívott ígéjével a Jón 1,1-2 alapján szólt a gyülekezetekhez és a beiktatott lelkész házaspárhoz. A városban végzett hűségesei szolgálatról beszélt, amely sokszor találkozik az istellenességgel híres Ninive szellemiségével, de az Úr mégis odaküldi a prófétát,

hogy megtérést hirdessen, mert egyedül Nála van bocsánat, menedék és üdvösség. A próféta feladata, – még ha embert próbáló is –, hogy az Istentől elforduló embernek elmondja az Úr üzenetét: „Ha nem térnek meg, akkor negyven nap múlva elpusztul Ninive.” (ld. Jón 3,3-10) „Erre az ember egymaga képtelen, de az Istennek való engedelmség megtartja a helyes úton. Nem könnyű, de nemes feladat a próféta szolgálat. Ebben a szolgálatban a gyülekezet és a lelkipásztor kölcsönösen kell, hogy segítsék egymást” – hangsúlyozta a püspök a szolgálatba állított lelkész házaspárnak, mert „hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni.” (Zsid 11,6)

Ezután Dr. Somogyi Alfréd, a Pozsonyi Református Egyház megye esperese mondott köszönetet a Pozsonyi Egyház megye gyülekezeteiben végzett szolgálataért a hűségesei előtt, Prof. Dr. Peres Imrénak, majd bemutatta a pozsonyi gyülekezet új lelkészeit, és szólt a közös-

séghez a Préd 4,12 alapján. A hármas fonál fontosságát hangsúlyozta, és kijelentette igefejegetésében: „Legyen ez a hármas fonál Pozsonyban úgy, hogy Isten Igéje a fő szál, Isten szolgálói a második és Isten népe a harmadik. Ha az ige alapján testvéri közösség és kölcsönös megértés, szeretet lesz a gyülekezetben, a lelkészek, presbiterek és a hívek között, akkor erős kötelék lesz közöttetek minden támadással szemben. Kívánom, hogy így legyen!” A gyülekezet szimbólumai közül a vezető lelkész a templomkulcsot választotta, míg a lelkész nőnek a pecsét jutott.

Buza Zsolt lelkipásztor magyar nyelvű székfoglaló beszédében hangsúlyozta az áldáshordozás felelősségét önmagára nézve, hiszen „minden áldás dicséretté csak akkor formálódik, ha a parancsot teljesítem. „Ha a tekintetemet a hegyekre emelem.” (Zsolt 121,1) „Ha a kezem éjjel is kitéárom feléje lankadatlanul.” (Zsolt 77,3) „Ha az én Uramhoz emelkedem lélek-

ben.” (Zsolt 25,1) Egyedül ettől a kapcsolattól lesz teljes és egész minden...” A szlovák nyelvű igehirdetésben pedig a városban történő áldáshordozás nehézségeiről szólt, hiszen Királyhalmec, Nagykapos, Révkomárom, Rozsnyó után, úgy ahogyan az igében rejlik, várfallal körbe vett városban kell szolgálnia, ahol mindennel találkozhat a szolgálattelvő: felelősség, lehetőség, kísértés, kötelességek és jogok felsorakoztatásával.

A szolgatárs és hitvestárs Buza Bodnár Aranka pedig a Róm 11,16 alapján szólt a gyülekezethez. Elmondta, hogy Ő itt, ebben a városban kapta vissza az elvesztett hallását, hiszen mindkét fülére itt műtötték, most pedig ennek a közösségnek kell hirdetnie Isten Igéjét. Minden közösségnek csak azáltal van megmaradása, ha meghallja Jézus hívását, mert akkor nemcsak önmagának él, hanem mások számára. A szlovák nyelvű igehirdetés központi üzenete arra épült, hogy míg mi Jézus nevében kérünk meghallgatást a mennyei Atyától, mi, pozsonyi keresztyének, mennyire vagyunk képesek figyelni az Ő szavára és ráépíteni egész életünket.

Az igehirdetések után következett a beiktatott lelkészek köszöntése, köztük Fazekas László püspök, Fekete Vince főgondnok, Peres Imre és Peresné Vajda Zsuzsanna lelkészházaspár. Lelket melengető és példaértékű volt Ft. Prof. Peres Imre igevá-

lasztása: Lk 9,11, aki a Jézushoz érkező sokaság sóvárgását emelte ki, hiszen mindenki, aki a közösségbe érkezik, gyógyulásra vár. A velük együtt szolgáló lelkész, Peres Zsuzsanna pedig a Mt 18,19 alapján a kettő egyetértését hangsúlyozta. Az egyházmegye nevében Dr. Somogyi Alfréd esperes és Molnár Rudolf gondnok üdvözölte egy-egy igével a lelkészházaspárt. A szülőföld köszöntését Czinke István vajáni gondnok és Nt. Kis Miklós örösi lelképásztor tolmácsolták. A beiktatott lelkész, Buza Bodnár Aranka gyermekkori hitbeli megnyilvánulásait fejezték ki szívbeli köszöntésükkel, a jelenleg Barsban, Léván szolgáló lelkészházaspár, Kassai Gyula és Kassai Mártha Tímea. Varga Zoltán, a rozsnyói gyülekezet köszöntését adta át, ahol a lelkészházaspár kilenc éven át szolgált. Köszöntötték őket az egykori teológustársak is: Dr. Rákos Lóránt, Tirpák István, Vargaestók Dávid és Pogány Géczy Krisztina, valamint az elődök közül Csonthó Kocsi Aranka, negyedi lelképásztor. Az istentisztelet záró részében a beiktatott lelkészházaspár megköszönte a gyülekezet és lelképásztorok megjelenését, az igei szolgálatot, az együttörvendezés szavait, végül pedig mindenkit felkérték egy közös fotózásra. Az Úrtól elkészített alkalom a 90. zsoltár éneklésével zárult.

B. Zs.

Morzsaszedegetés

Az ó év utolsó napján úgy tűnik, nagyon rövid volt ez az esztendő. Ahogy halad felettünk az idő, egyre csak azt vesszük észre, hogy ismét vasárnap van, vagy ismét karácsony! A férjem szokta megjegyezni a karácsonyi ünnepek után, mikor már eljön a karácsonyfa leszedésének ideje, „minek szedjük le, állítsuk a sarokba, hiszen mindjárt karácsony lesz....”. Pedig az évek, a hónapok, a hetek és napok egyforma hosszúak évről évre.

Az ó év végén, az új esztendő küszöbén jó egy kicsit elcsendesedni, egy pillanatra megállni és visszatekinteni az elmúlt esztendőre, meglátni, nem is volt az olyan rövid, hiszen annyi minden történt személyes életünkben, a családjaink és a gyülekezeteink életében is! Olyan jó meglátni, mennyi mindenért adhatunk hálat mennyei

Atyánknak! Hálat adhatunk azért, hogy még vagyunk, hogy itt állhatunk jó reménységgel az új év küszöbén, meglátni mennyire szeret az Úr, nem fogott el irgalma (Jer Sir 3,22).

Mint minden évben, az elmúlt esztendőben is megtartottuk **Hontfüzesgyarmaton az ökumenikus imahetet**, együtt szolgálva és imádkozva r.katolikus és evangélikus testvéreinkkel. Megtartottuk az **egyházmegyei bőjti bibliaórákat** is, készülve a Nagypéntek és Húsvét ünnepére, a Húsvéti misztérium hittelt való elfogadására, mely az örök élet reményét erősítette meg bennünk. Jó volt találkozni a testvérekkel, együtt imádkozni, kérdéseinket föltenni, bizonyágtételeket meghallgatni, s végül, első alkalommal úrvacsorás istentisztelettel zárni a hat hetes bőjti időszakot.

A **Fegyvernek-i** gyülekezet április 7-én adott helyet a **Tavaszi Egyházmegyei Közgyűlésnek**. A Közgyűlés szeretetvendégséggel zárult, melyre a gyülekezet tagjai nagy odaadással készültek. A **Hontfüzesgyarmat-i** és **Fegyvernek-i** gyülekezetek tagjai ismét részt vettek a **Szeretethíd** elnevezésű önkéntes akcióban is.

A **Fegyvernek-i** gyülekezetben az istentiszteleteink alkalmával megszo-kottan, igével, egy kis figyelmességgel és énekkel **köszöntöttük születésnapjukat ünneplő idősebb testvéreinket**. Nagy öröm volt számunkra, hogy az elmúlt esztendőben Szűnyog Imre és öz.v. Kotasz Lambertné (Margit néni) testvéreinket köszönthettük kilencvenedik születésnapjuk alkalmából. A megszo-kott köszöntés szeretetvendégséggel zárult a gyülekezet újonnan kialakított

gyülekezeti termében a parókia épületében. Imre bácsit Pünkösöd ünnepén köszöntöttük, Margit nénit advent har-

madik vasárnapján. Az utóbbi alkalmon került sor a négy gyülekezet (Hontfüzesgyarmat, Fegyvernek, Nagypeszeken, Nemesoroszi) szervezésében az **adventi koncertre** is. Szeretettel fogadtuk a **Pilisszentkeresztről érkezett testvéreinket**, akik éneklésükkel lenyűgözték az egybegyűlteket. Adventi és karácsonyi énekeket énekeltek, magyar, szlovák és más nyelven cimbalom kíséretével. Jó volt látni, hogy az Istentől kapott talentumokat nem ásták el, hanem mások, Isten és ember szolgálatába állították. Az alkalom szeretetvendégséggel ért véget, ahol az énekkar tagjai külön, énekkel köszöntötték gyülekezetünk két kilencvenéves tagját. Válaszként Imre bácsi, aki egykor maga is nagy énekes volt, viszont énekelt.

A Hontfüzesgyarmati és Fegyverneki gyülekezetekben november másodikán **ökumenikus alkalmat** tartottunk kint a **temetőben**. Ez volt az első alkalom, ahol a helyi r.katolikus gyülekezetbe kihelyezett új atyákkal, Márk és Lukács atyával együtt szolgálhattunk. Az együttműködés decemberben tovább folytatódott az **ökumenikus ad-**

venti gyertyagyújtó alkalmakon. Részt vettünk az evangélikus testvérek szervezésében megtartott adventi harangkoncerten, és az ünnepek után december 27-én a Fegyverneki r. katolikus templomban tartott koncerten és vacsorán.

A 2019-es esztendő, ami a **munkákat** illeti, igen gazdag és fárasztó esztendő volt. A Magyar Kormány anyagi támogatásának segítségével sor került a Hontfüzesgyarmati parókia részleges felújítására (konyha felújítása, bejárati ajtó cseréje, kémény felújítása...), a Nemesoroszi-i gyülekezetben a templomtető felújítására, Nagypeszeken a torony homlokzat-vakolatának felújítására, Fegyverneken a parókiatető felújítására. Az utóbbi gyülekezetben adományokból, kölcsönből került sor a parókia épületében a gyülekezeti terem kialakítására és a szociális helyiségek részleges felújítására, továbbá az udvar parkosítására. Sok elvégzett munka, sok fáradságos óra, sok gond, álmatlan éjszaka.... de Isten kegyelméből a munkáknak látható eredményei vannak! Legyen a köszönet a támogatóké, a munkákban résztvevőké, a kivitelezőké – az **EMBERÉ** és dicsőret az **ISTENÉ!**

Fegyverneken három gyermek **keresztelésére** is sor került. A keresztelés mindig nagy esemény kicsiny gyülekezeteink életében, hiszen megtörtént már, hogy évek teltek úgy el, hogy nem volt keresztelő.

Az örömteli pillanatok és a munka mellett **veszteségek** is értek bennünket. Az emberi veszteség a legnagyobb veszteség. Három gyülekezetben kilenc testvérünket temettük el! A kis gyülekezetek életében ez nagy számnak, nagy veszteségnek bizonyul. A veszteség azért is nagy, és érezhető, mert olyan testvéreket is eltemettünk, akik aktív és bizottságtevő tagjai voltak saját gyülekezetüknek. Olyan tagjai voltak a gyülekezetüknek, akiket senki nem pótolhat.

Fájdalommal temettük többek között Nagypeszeken volt harangozónkat Varga Sándort, és volt gondnokasszonyunkat Viktóriusz Lászlónét (Margit nénit).

Október 27-én könnyek között vettünk végső búcsút Nagypeszeken Margit nénitől, aki 1940. 7. 20-án született Nagypeszeken. Margit néni a református egyház, a helyi gyülekezet hűséges és aktív tagja volt. 1988-ban édesanyja halála után vette át édesanyjától a gondnoki tisztséget. 1988-2014-ig töltötte be ezt a tisztséget, a neki adatott talentumokkal. Szívügye volt a gyülekezeti élet, a templom. Mindenkit nagy szeretettel hívott és várt – nemcsak a templomba, de a saját házába is. Helyet adott megbeszéléseknek, vendégül látta a helyi és a vendég lelkészeket, a gyülekezet vendégeit. A maga módja és lehetősége szerint végezte hűségesen a szolgálatát. Bár mindenki annyit tett volna, mint Ő! Beteg ágyán is foglalkoztatta őt a templom ügye. Ha nem tudott a templomba jönni, figyelemmel kísérte az egyházi alkalmakról szóló híradásokat, és az istentiszteleteket a TV műsorában.

2016-ban szembesült a gyógyíthatatlan betegséggel, a rákkal. 76 éves korában kellett felvennie a harcot „a 21. század leprájával.” 2016-tól több komoly műtétet esett át. Mindeközben – a betegsége ideje alatt is hűségesen ápolta férjét. Sok áldozattal, sok lemondással, tőle telhető türelemmel, belső és külső harcokat víva, de hittel küzdött a gyógyíthatatlan betegséggel, küzdött az életben maradásért, míg végül a tüdőrák nagyon rövid idő - , nem egész két hónap leforgása alatt győzedelmeskedett beteg teste fölött. Lehet a csatát elvesztette, de a háborút nem, mert a győzedelmes Krisztus oldalán állt, aki legyőzte a halált.

Margit néni a nemes harcot megharcolta, futását elvégezte, a hitet megtartotta – 2019. október 23-án éjszaka 23.20 h -kor – az életnek és halálnak Ura, a Mindenható Isten, testvérünket magához szólította – eltávozott az élők sorából . Testvérünk halálával befejeződött az ő küzdelmes – földi élete.

Isten kegyelméből Viktóriusz néni szül. Bíró Margit, a Nagypeszeki Egyházközség volt gondnoka, élt 79 esztendőt. Nyugodjon békében.

Hogy rövid volt az év? Még röviden összefoglalva is hosszú a beszámoló - sok a morzsa, pedig sokat még fel sem szedtünk, említésre sem méltattunk! Hála legyen mindenért az Istennek, aki nem hagyott el, mindig megadta az övéinek, amire éppen szükségük volt! Az Ő kezében van a jövőnk, Akié a „*tisztelet és dicsőség örökkön örökké. Ámen.*“ 1 Tim 17

Csernyik Magdolna

Hitkérdésekben tántoríthatatlan volt

- Száz évvel ezelőtt született Kún István lelkipásztor

Hálaadó istentiszteletet tartottak a presbitérium kezdeményezésére 2019. december 22-én a kistárkányi református templomban az 1941 – 1994 között a gyülekezetben szolgáló néhai Kún István esperes-lelkipásztorra való emlékezésül születésének századik évfordulója alkalmából. A helyieken kívül az ág- és tiszacsernyői, valamint a nagytárkányi hívek, illetve az ezekből a gyülekezetekből származó lelkipásztorok is tiszteletüket tették, de eljöttek a volt lelkipásztor hozzátartozói is.

„Emlékezzetek meg a ti előjáróitokról, akik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztetvén az ő életük végére, kövessétek hitüket” - a Zsidókhöz írt levél igéi alapján szólt a megjelentekhez Fazekas László püspök, aki egykori lelkészére úgy gondol vissza, mint gyermek- és ifjúkora hitre nevelő tanítójára. Beszédében elmondta, hogy már nagyon korai gyermekéje idejéből éltek benne emlékek róla, de nagyon nehéz volt számára kiragadni az emlékek sokaságából a legemlékezetesebbeket. „Számomra maga az élet volt az, amit Kistárkány, a Tisza-part, a templom, az imaház, a lelkészcsalád jelentett. Teljesen elevenen élnek bennem a képek, a hangok, a beszéd, a hangulat, a nyarak meleg estéi, a mindig nyitott ajtó, amelyen be lehetett lépni, s ahol mindig kedves volt a fogadtatás. Akkor sok minden úgy tűnt, mintha játék lenne, bár próbáltam felfogni, és megérteni a dolgok komolyságát. Ez a játékos tanulás a kedvemre volt, főként akkor, amikor kinőttem a gyermekkorból, s átléptem a serdülő korba, majd a mindenre elszánt ifjú korba, amelyben mindenki meg akarja váltani a világot” - mondta a püspök, majd visszaemlékezett arra, hogy vasárnaponként az ebéd után nagyon várta a fekete autó megjelenését, amelynek ablakából az akkor már esperesként is szolgáló lelkipásztor így hívogatta: Na, gyere! „Én lettem a kis mendikáns, aki

a lelkészi teendőket. „Nekem eszembe sem volt, hogy tanított. Egy-egy boríték felbontása, a levél elolvasása, értelmezése, s aztán a kérdés: „Na, erre mit válaszoljunk?” „Ezt hogyan intézzük?” A püspök megemlítette azt is, hogy amikor elkezdte a teológiai tanulmányait, az esztendő folyamán egyre jobban érezte a tanultaknak, és a szóban elmondottaknak a súlyát és jelentőségét. Kikerülve a szolgálatba pedig nem győzött hálát adni Istennek, hogy hallgathatta, beszélgethetett lelkipásztorával és meríthetett mindabból, ami élete meghatározó idejében ismeretként üledett le benne. „Ez is része lett annak a drága kincsnek, amit mennyei Urunk rám bízott, hogy azzal egyéneket, gyülekezetet és egyházunkat szolgálhassam. Esperes Úr születésének 100. évfordulóján imádságban adok hálát az ő földön töltött idejéért és szolgálataért. Istené legyen ezért a dicsőség!” - mondta visszaemlékezése végén Fazekas László püspök. A Kisgérésben szolgáló Blanárné Pituk Gabriella lelkipásztor erős, „vasemberként” jellemezte lelkipásztorát, aki hatással volt másokra, másokat is élezett, s hiszi, hogy őt is. Elsősorban igemagyarázatával, ami mindig tiszta, érthető, megszólító volt. Kedvence a bűnbánati esték voltak, amelyek mindig megoldoztatták a lelkét. „A szombati hittanórákon, ahova önkéntesen jártunk (hisz ez még bőven rendszerváltás előtt

volt), úgy tanította a rózsaszín, fényes Református hitünk és életünk című könyvből Káin és Ábel történetét, hogy eljutott a szívemig: ez a titok nyitja. Isten Igéje az a kincs, amit az emberek ősidők óta keresnek” - mondta a lelkipásztor, akiben még

mindig él egykori lelkipásztora határozottsága a káté órákon.

„Látszott rajta, hogy néha elfárasztjuk, de mindig tudta, hogy mikor kell szigorúnak lennie. Engedett bolondozni, de amikor hitkérdésekről volt szó,

Kún István esperes, lelkipásztor

akkor tántoríthatatlan volt. Megtanultam, hogy van, amivel soha nem viccelünk, amit nem veszünk lazán és félvállról, ami véresen komoly, mint a nagypénteki kereszt” - idézte fel a múltat a lelkipásztor, aki hiszi, hogy nem tudatosan ugyan, de formálta az életét azzal, is, ahogy látta miként munkálkodik együtt Fazekas Laci bácsival, a kántorral. „Ők ketten olyanok voltak a szememben, mint Pál és Timóteus. Társak az Igeszolgálatban. Példák voltak arra, hogy kelljenek a munkatársak, mert úgy hatékonyabb a szolgálat! Két vaspenge kölcsönösen jó hatással van egymásra, egymást élesítik” - fogalmazott a Kisgérésben szolgáló lelkipásztor, akinek az egyik legemlékezetesebb istentisztelet egyike az volt, amikor belülről festették a templomot, ezért az istentisztelet kint tartották ragyogó napsütésben, virágillattal. „Előtte megmutatta esperes úr, hogyan folynak a munkálatok. Ragyogóan boldog volt ő maga is. Egyértelmű volt számomra, hogy milyen sokat jelent neki az, hogy egy tiszta, felújított templomot hagy örökül a tárkányiaknak” - mondta Blanárné Pituk Gabriella lelkipásztor. A szintén kistárkányi Szopó Ferencnek, aki Szentesben szolgál lelkipásztorként Kún István volt az, akinek életes példája meghatározó volt a számára. Krisztus egyházának szeretete, a templom áhítata, valahol tudat alatt ott vésődött lelkébe, amikor szó szerint a térdein ülve, íróasztala mellett figyelt, hallgatta őt a kistárkányi parókia irodájában, ahová gondnok nagypapjával kíváncsi gyerekként gyakran ellátogatott. „Otthon voltunk nála, és hiszem, ő is ott honosan jött hozzánk akár személyes ügyben, akár egyházi hivatalból fakadóan. Amikor a narancssárga Škoda sze-

esőben, hóban, télen, nyáron mentem vele és a kántorként szolgáló édesapámmal a kiscsernyői leányegyházba”.

A püspök elárulta azt is, hogy a lelkészi pályája kezdetén sokat profitált abból, ahogyan észrevétlenül sajátította el vele

mélygépkocsijával megállt a kapunk előtt, bármilyen teendőm is volt, a kapu felé vettem utamat, mert tudtam ki jött, s valami meglepetés is mindig előkerült. Szeretett, s én gyermekként is tiszteltem. Nem tudom, a kegyelem Istene talán már akkor a jövőre készítette engem, alig néhány éves gyerekként, amikor gondnok nagyapámmal a templomba kísértük az esperes urat – igen, mert ott is ott akartam lenni-, s látva templom felé menő alakját, válláról aláhulló palástját, csak annyit mondtam nagyapámnak: „Nagyapa, egyszer nekem is lesz ilyen palástom!” Elmondta, hogy egykori lelkipásztornak az egyik nagy titka volt érthetően szólni az evangéliumot, és hitelesen megélni. „Lelkipásztor és esperes volt, de mindenekelőtt ember. Lehajolni tudó, másokra odafigyelő ember. A róla szóló beszámolókból, írásban fennmaradt ígehirdetéseiből ez derül ki számomra” – fogalmazott visszaemlékezésében Szopó Ferenc lelkipásztor.

A családtagok részéről Sörösiné Kún Ágnes köszönte meg az édesapjukra való

megemlékezést. Elmondta, csak elfogultan tudnának édesapjukról szólni, hisz életünk minden percét bearanyozta szeretetével hozzátéve, hogy mindig fontosnak tartotta a gyülekezetekhez való ragszkodását, amit a gyülekezetben töltött 53 éves szolgálata bizonyít. „Számunkra ez a gyülekezet több annál,

hogy itt nőttünk fel, itt éltük életünk meghatározó éveit. Szeretünk haza jönni és az itteni emberekkel találkozni és beszélgetni”. Az emlékezők sorát az utódja, Tarr Ferdinánd helyi lelkipásztor zárta, aki emlékeztetett arra, hogy Kún István karácsonykor született, a háború utáni első évben, 1919-ben, ame-

lyet a keresztyének, reformátusok és magyarok számára terhes és szenvedéssel teli időszak követett. „Véget ért egy világháború, a hatalmak elkezdtek osztozkodni, a nyertesek örültek, a vesztesek megfosztattak alapvető jogaiktól. Egy ilyen világba születni, majd felnőni, átélni még egy háborút, majd végigvezetni az egyházat egy istentelen idegenuralmi korszakon. Ez adatott a helyi lelkipásztornak. Mindez semmivé vált volna Isten ígéje nélkül, ami már Ézsaiás idejében megígérte a Szabadító eljövételét. Benne, Jézus Krisztusban ünnepeljük ma a születés, a megmaradás és a hűség csodáját, benne éljük meg a növekedés boldogságát is! Nézzünk úgy Kún István életére, mint akiben az Úr példát hagyott ránk” – mondta beszéde végén Tarr Ferdinánd.

A hálaadó istentisztelet szeretetvendégséggel ért véget.

Iski Ibolya / Fotó: gyülekezeti archívum reformata.sk

Közösségi alkalom az összetartozás jegyében

A kocsonya megáldása
(Fotó: Pásztor Péter/Felvidék.ma)

„Benne van szívünk öröme, mert szent nevében bízunk” (Zsolt 33,21) – az idézett ige jegyében szervezte meg a Lévai Református Egyházközség immár hagyományosnak számító száztányéros kocsonyaalkalmát. A január 18-ai közösségépítő esemény az összetartozást és a reménybeli építkezést példázta.

„Egy dologra van szükségünk az életben, egy egyszerű dologra: Isten szeretetére” – kezdte rövid ígehirdetésében Nt. Kassai Gyula lévai lelkipásztor, a Barsi Református Egyházmegye esperese. Hozzátette: békességünket, szeretetünket, hitünket mind Istennek köszönhetjük.

Isten bennünket örömmel rendelt, békességre, kegyelemre, ezt mind felkínál-

ja számunkra ebben az esztendőben – hangzott el az ígehirdetés során.

A rendezvényen a lévai magyarok mellett a környező, de távolabbi településekről is érkeztek vendégek. Így többek között Ipolyságról, Nyitráról, Felsőszecséről, Újlótról, Pozbáról. A hálaadó évkezdő alkalom egyben az ismerkedést, illetve a közösségépítést is szolgálja.

tem, illetve a Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Község és a Lévai Református Egyházközség által koordinált **mentálhigiénés szakember-továbbképzésről**, melyre március 31-ig várják a jelentkezőket.

Mindezek a megmaradást és a magyar közösség épülését szolgálják a szórványterületnek számító Léva váro-

Bűvészmutatvány is színesítette a délutánt (Fotó: Pásztor Péter/Felvidék.ma)

A nyitóáhitatot követően Kassai Gyula képes beszámoló keretében ismertette az egyházközség tavalyi eseményeit. Szólt mások mellett a **Reménység Szigete** épüléséről. Mint megjegyezte, az épülő bölcsőde, valamint a közösségi terem a lévai magyarság erősödését is szolgálja.

Ugyancsak az épülés tekintetében szólt a Károli Gáspár Református Egye-

sában.

Hasonló témákat boncolgatott az a kerekasztal-beszélgetés, melyen részt vett **Kiss Beáta**, a Czeglédi Péter Református Gimnázium igazgatója, **Andruska Csilla**, a Juhász Gyula Alapiskola vezetője, **Kiss Pál** presbiter, **Nt. Sándor Veronika** újlóti lelkész, **Nt. Ficzer Tamás** nyitrai lelkipásztor és **Nt. Kassainé**

Mártha Tímea hontvársányi lelki vezető. A nehézségek mellett a reménység, az összetartozás, a jövőbe vetett hit kifejezése is elhangzott a kis fórumon.

Közel évtizedes hagyományként a száztányéros kocsonyaalkalmról nem

hiányozhatott a közismert farsangi éték megkeresztelése sem. „Ahogy áldás kíséerte a készítését, úgy áldás legyen a fogyasztásán és a közösségi alkalmunkon is” – emelték ki a megáldás során.

A gyülekezet asszonyai Molnár Má-

ria vezetésével az alapiskola konyhájában készítették el a közel száznegyven tányérszerű kocsonyát. A szombat délutáni esemény kötetlen beszélgetéssel, örömteli találkozásokkal ért véget.

Írta: **Pásztor Péter/felvidek.ma**

Mentálhigiénés segítő szakirányú továbbképzést indít újra Léván a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara.

Mentálhigiénés segítő szakirányú továbbképzést indít harmadik alkalommal a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara, a Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Közösség és a Lévai Református Egyházközség együttműködésével. A képzés helyszíne az egyházközség központi épülete. Szakfelelős: dr. Kiss Paszkál intézetvezető, egyetemi docens, szakvezető: dr. med. Grezsa Ferenc egyetemi adjunktus.

A képzés **2020 szeptemberében** kezdődik. A képzési alkalmak fél évente ötször két napon, csütörtökön és pénteken lesznek. A jelentkezés feltétele: főiskolai vagy egyetemi oklevél. Elsősorban segítő foglalkozású szakemberek, mint például orvosok, egészségügyi dolgozók, szociális munkások, pedagógusok, gyógypedagógusok, pszichológusok, lelkészek, vallástanárok jelentkezését várjuk. Más végzettség is elfogadott.

A jelentkezés linkje: <http://www.kre.hu/btkfelveteli/>
Ezen a felületen a képzések sorában a: **Mentálhigiénés segítő (levelező) (Léva)** kiválasztásával a **JELENTKEZÉSI LAP** online kitöltése válik lehetővé.

Jelentkezési határidő: 2020. március 31.

A szakleírás linkje pedig a következő:
<http://www.kre.hu/btk/index.php/mentalhigienes-segito>

Felvételi keretszám: 36 fő. Az oklevél megszerzéséhez a tantárgyi követelmények teljesítése, 150 órás önismereti célú csoportmunka, szakdolgozat készítése és államvizsgán való megvédése szükséges. A képzés formája iskolarendszerű, levelező képzés. Időtartama két év – négy szemeszter. A képzés végén megszerezhető oklevél megnevezése: „mentálhigiénés segítő szakember”.

A képzés pénzdíjas, a hallgatói költségtérítés 40.000 Ft. – cca. **130 € fél évenként**, mely magában foglalja a 150 órás önismereti csoportmunka költségeit is.

A képzés folyamatában hangsúlyos: az önismeret; az emberi kapcsolatok, családok, közösségek működése, dinamikai sajátosságai; a különböző lelki jelenségek felismerése és az ezekhez kapcsolódó cselekvési stratégiák kialakítása; a hivatás-gyakorlásból adódó nehézségek, konkrét helyzetek feldolgozása; a segítői eszköztár bővítése; hosszú távú, támogató kollegiális kapcsolatok építése, szakmai tapasztalatok megosztása; saját hivatásunk terepén és saját kapcsolatainkban való tudatosabb és kompetensebb jelenlét.

Részletesebb információkat a képzés helyi szervezőjétől, Szathmáry Zsuzsanna, református lelkész, mentálhigiénés szakembertől kaphatnak az érdeklődők.

e-mail: szatizsu@gmail.com, mobil: +421 908 192 110

Senkinek sem hiányzott

Tragikus haláleset híre járta be nemrég a romániai sajtót. Több hétig senki sem vett tudomást az egyik ismert 59 éves fővárosi televíziós újságíróról eltűnéséről. Aki voltaképpen el sem tűnt. Két héttel halála után saját ágyában, otthonában, pizsamájában találtak rá. Senkinek sem hiányzott heteken át, végül egyik szomszédja értesítette a hatóságokat. A Szepeshez mérhető román sportriporter lánya, Cristina karácsony után még küldött egy üzenetet egyik barátjának, amely egy fel nem ismert segélykiáltás volt. Az állt benne: úgy érzi a végén járja. Egy nappal később már nem élt. És hetekig senkinek sem hiányzott. Hat húszes kutyája közül kettő éhen halt, a töb-

bi a végkimerülésig legyengült.

Tragikus halál ez, pedig az idegenkedést hamar kizárta a hatóság. Az egyik ismert román újságíró arról írt

megrendülten: lám, lehet több ezer barátod, ismerősöd a világhálón, ha senki nincs, aki rád nyitná az ajtót, amikor baj-

ba kerülsz, amikor egyedül vagy. Hiszen megszoktuk, hogy ma már barátokkal, ismerősökkel, és hovatovább családdal is elsősorban a közösségi médián keresztül tartjuk a kapcsolatot. Ott írunk rá, ott köszöntjük ünnepeken, névnapokon. Aztán talán észre sem vesszük, ha valaki nem ír vissza, nem reagál. Mert ott a másik ötszáz, sokszáz ismerős, barát, vagy nem is tudom minek mondható személy, akik közül majd csak válaszol, lájkol valaki. Cristina nem válaszolt. Hozzászoktunk, hogy életünk, kapcsolataink, kommunikációnk tetemes részét a hálón éljük. Virtuális társas magányban. A többi néma csend.

A román társadalom megdőbönt.

Mert eddig abban a hitben élt, aki celeb, annak minden percét ezrek figyelik. Annak minden órájára töméntelen barát jut. Az nem lehet egyedül. Rengeteg embert ismerek, aki ebben a tévhitben ringatja magát. E szerint is él. Látom, ha sétált, ha főzött, ha evett, ha virágot locsolt, ha elköszön a nap végén. Mindent látok, mert láttam az életéből, és valójában nem látok semmit. Csak azt a határtalan magányt,

ami körülveszi, amit alibi posztokkal megoszt, és maga sem vesz tudomásul.

Pedig a dolgok, a valóság, az életünk ott kezdődik, amikor Cristina nem adott hírt magáról. Zárd le a gépet, húzd ki a kábelt és várj. Egy napot, kettőt. Ki nyitja rád az ajtót? Ki hív fel? Kinek hiányzol? Egyáltalán, a világ elszokott a személyes kapcsolattól. És ebben már nincs különbség falu és város között. Idős híveim me-

sélik a házak előtti egykori padok szerepéről. Tele volt az utca. Megálltak, beszélgettek az emberek. Ma kora délutántól már mindenki magára zárja az ajtót. Olyankor kezdődnek a kedvenc sorozatok.

A magány a mi választásunk. A társadalomé, amelyben élünk. A mi öncsalárdunk. Van-e kiút belőle?

Fábián Tibor

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Magyarország – egy biztos kikötő a zsidók számára

Európa nagy területein, mindenek előtt a nyugati országokban, egyre növekszik az erőszakos zsidóellenesség. A zsidó gyülekezetek vezetői Németországban és Franciaországban figyelmeztettek arra, hogy a nyilvánosság előtt nem tanácsos zsidó mivoltukat megvallani. Szomorú, hogy ez más országokban is megfigyelhető. Magyarországon azonban ez nem így van. A zsidó élet felvirágzott.

A kormány támogatja a zsidó kulturális és vallási élet gyakorlását. A zsidó temetőket és zsinagógákat felújítják, a zsidó tanintézményeket támogatják, és a magyar városokban megerősödött a zsidó kultúra jelenléte. A budapesti Keren Or zsinagógában péntek esténként mintegy 200-an jönnek össze közös vacsorára. A magyar kormány következetes antiszemitizmussal szembeni politikája teszi ezt lehetővé. Maga Orbán Viktor Izrael meggingathatatlan támogatója az Európa Unióban. „Meggyőződésünk, hogy a zsidó állam léte nem csak az európai zsidók számára fontos, hanem Izrael biztonsága az európai stabilitás kulcskérdése is.” Az év elején Orbán visszautasította az országát antiszemitizmussal vádoló véleményeket. David P. Goldmann 2018-ban azt írta, hogy Magyarország egyedülálló-

an biztonságos ország Európában. Amíg a belga televízióban egyetlen zsidó sem található, aki vállalta volna a „kippa” nyilvánosság előtti viseletét, addig Budapesten négy napon át „senkit nem zavart, hogy a kippát viseli.” - mondta Goldmann.

Orbán szerint az Európában növekvő antiszemitizmus egyebek mellett a tömeges migrációra vezethető vissza. „Ma a zsidó-ellenességnek új jellemzője van: A zsidókkal és Izraellel szembeni ellenséges magatartás a migráció által jelent meg a társadalomban.” – mondta Orbán, és megerősítette, hogy az antiszemitizmus Nyugat-Európában növekszik Közép-Európával ellentétben, ahol a tömeges migrációt elutasították. „A magyar zsidóság a kormány védelme alatt áll”, hangsúlyozta Orbán. A magyar kormány és a zsidó közösség képviselői között megkötött egyezmény szerint különleges elismerésben részesül a zsidóság, s ez tükröződik az Izrael barát politikában is. A zsidó intézmények ugyanolyan támogatásban részesülnek, mint más hasonló intézmények. Ilyen lehetőséggel csak kevés vallási közösség rendelkezik.

Edda Schmidt, *Israel Heute* ford. Csoma L.

A Kárpát-medence Reformátussága

Vitézi bál Nagyszántón

A Történelmi Vitézi Rend több éves kihagyás után idén ismét megszervezte közösségerősítő bálját. Mivel három éve szoros, baráti kapcsolatot ápolnak a nagyszántói református egyházzal és annak lelkipásztorával, úgy döntöttek: január 18-án Nagyszántón rendezik meg idei jótékonyági báljukat, melynek létrejöttét Bors község polgármesteri hivatala is támogatta.

A településre érkező vendégek Nagy-

szántó kulturális emlékeiből is ízelítőt kaptak. Az önkormányzat által példásan felújított Jósza kúriában Szilágyi Irén, helyi kötődésű iparművész alkalmi kiállításán gyönyörű szűrőket és szűrátétes pelerineket csodálhattak meg, valamint a pár éve, az önkormányzat és az egyház együttműködésében létrejött falumúzeumot, amely azóta is folyamatosan gazdagodik.

A bált rövid istentisztelet előzte meg a

helyi református templomban, a vitézekből, huszárokból és kuruc hagyományörzőkből felsereglett vendégek jelenlétében. Fábián Tibor lelkipásztor az Efézus 6,10-13 alapján tartott ígéhirdetésében röviden ismertette a Vitézi Rend és a nagyszántói eklézsia közötti három éve tartó gyümölcsöző kapcsolatot, annak szoborparkban megvalósult eredményeit, melyet maga a bál koronázott meg, és amelyhez a lelkes református hívek is se-

gító kezét nyújtottak. Egyben erőteljesen figyelmeztetett az összefogás fontosságára, hiszen idén önkormányzati választás következik, az anyaországban pedig folytatni kell a nemzetépítő munkát 2022 után is. Mint mondta: Európa sorsa eldőlni látszik, a zsidó-keresztény értékek feladásával, de a keresztény Magyarország nem bukhat el.

Ezt követően a vendégsereg méltóságteljes zászlós felvonulásban érkezett a helyi kultúrházba, ahol Dr. Geréb Miklós megbízott törzskapitány konferálásában kulturális műsor, köszöntő beszédek és kitüntetések nyitották meg a bált. A szervező Vitézi Rend részéről Hunyadi László főkapitány mondott ünnepi nyitó beszédet, melyben a Kárpát-medence együtt lakó népeinek barátságát, szövetségét szorgalmazta.

Bors község részéről Batori Géza polgármester üdvözölte a megjelenteket, aki első perctől önzetlenül támogatta az esemény létrejöttét. Beszédében röviden ismertette a Vitézi Rend megalakulására és a magyar társadalomban betöltött meghatározó szerepére. Nagy közönségsikert aratott a borsi Galagonya néptánc együt-

tes, valamint a szentjobbi Vadvirágok aszszonykórus fellépése. Csakúgy Meleg Vilmos színművész, aki erdélyi költők verseit szavalta, a rá jellemző mély átéléssel.

Az est fénypontjának nevezhető az a momentum, amikor a Magyar Koronaőrök Egyesülete, a Történelmi Vitézi Rend hathatós közreműködésével, ünne-

pélyesen átadta a szentjobbi huszár hagyományörzőknek azt a Szent Korona szobrot, melyet márciusban avatnak fel Szentjobbon. Amint Zatykó Jácint szentjobbi RMDSZ-es alpolgármester, a szentjobbi küldöttség részéről köszönő beszédében megjegyezte: településükön méltó helyre kerül a Szent Koronát mintázó alkotás, hiszen évszázadokig őrizték Szent István király jobbját és maga Szent László nevezte el az egykori Berekist mai nevén Szentjobbnak.

Ezt követően pedig már valóban kezdődhetett a bál, a felhőtlen, hajnalig tartó szórakozás, ahol a kiváló székelyföldi

Nyárádmenti bakák nevű együttes húzta a talpalávalót. Asztalra kerültek a finom helyi disznótoros étek, a vidék egyik legfinomabb húslevese, a jó borok, változatos sütemények. A késői órákban következett a számos nyereményt tartalmazó tombolahúzás.

Az egyesület Dani Éva református gondnokot kérte fel az étkezés megszervezésére és elkészítésére, hiszen ő és baráti társasága évek óta színvonalas Márton-napi és farsangi bálakat szervez. A segítő csapat pedig önzetlenül, lelkes munkájával járult hozzá a bál sikeréhez

Hajnalban a búcsúzó vendégsereg lelkesen ígérte, hogy Nagyszántó jóhírét viszi a Székelyföldről Budapestig, számos magyarok lakta településre. A helyiek pedig napokig elismerően emlegették: „Ilyen esemény nem volt még Nagyszántón!”

A Történelmi Vitézi Rend, hálából a helyi segítők áldozatos munkájáért, adománnyal segítette a nagyszántói gyülekezetet, és hálásan köszöni Bors község polgármesteri hivatala, személyesen Batori Géza polgármester támogatását.

Fábián Tibor

Megemlékezés Margit királylányról Splitben

2020. január 17-én 18 órai kezdettel a dalmáciai magyarok ismét megemlékeztek Árpád-házi Szent Margitról a spliti Szent Dujmó székesegyházban. Ivo Staničić, tiszteletbeli magyar konzul úrnak köszönhetően ez évben is lehetőség nyílt egy mise keretén belül magyar szót is hallani Split egyik szimbólumának történelmi falai között.

A misét horvát nyelven Čubelić plébános tartotta, kiemelve Margit szentségét, valamint részletezve azt, miben is járnak előttünk a szentek. Az ember manapság akármekkora vagyonnal is rendelkezik, mégis elégedetlen. Nem elég bátor, hogy szembenézzen önmagával és meglássa, mit kellene hátrahagynia ahhoz, hogy valóban boldog lehessen. Margit hátrahagyta „királyságát” és a domonkos rendi nővérekkel szolgált, szelíden, hétköznapien, imádságban. Az embernek, amire a legjobban szüksége van, az a jó Istennel való alázatos kapcsolat, s akkor kicsit közelebb kerülhet ahhoz, hogy megértse Margit (és más szentek) életvitelét, küldetését, magatartását, lelkét.

A mise után immáron 6. éve magyarul is megemlékeztek a királylányról. Egy rövid áhítatot tartott Bešlić Annamária,

melyben ő is kiemelte, hogy hitünkkel és nemzetünkkel való kapcsolatunk, magatartásunk, múltunk, jelenünk, terveink és tevékenységeink, mind fontos építőköveink és (magyar) közösségünknek.

A több, mint 30 résztvevő között voltak horvátok és magyarok, katolikusok és reformátusok, de egy közös volt bennük: a

feszült figyelem. A helyi gyülekezet tagjait a mise után érdekelte az is, mióta van itt magyar közösség, mennyien vannak magyarok, lesz-e jövőre is ilyen alkalom, köszönték a lehetőséget, hogy egy kicsit betekintheztek a Splithez egyébként is kötődő magyar történelmi eseményekbe...

Áldott együttlét volt sokféle szempontból. A mise után a helyi HMDK egyesület tagjai és barátai egy közös italra, beszélgetésre is leültek, ahol szintén kellemes hangulatban teltek a percek. Köszönjük a jó Istennek, hogy vannak ilyen lehetőségek és köszönjük, hogy a lehetőségekkel élni tudunk és akarunk. A buzgó és alázatos lélek legyen és maradjon a dalmáciai magyarokkal (is).

Csoma Annamária

Hittel, tudománnyal szolgálni

A volt prágai diákok Isten iránti hálával emlékeznek egyetemi tanárukra, Dr. Petr Pokorný professzorra, aki életének 87. évében, 2020.január 18-án adta vissza lelkét Teremtőjének. Családja nemzedékek óta a csehországi református egyházban hűségesen szolgál. Felmenői között Tardy Mózes nevével is találkozhatunk, aki az 1781-ben kiadott türelmi rendeletet követően magyar református lelkészként érkezett cseh földre, hogy az újjászülető cseh refor-

mátus egyház lelkésze legyen.

Petr Pokorný tanulmányait Prágában, Oxfordban, Bonnban és Genfben végezte. Vendégtanárként a Princeton-i, Pittsburgi, Tübingeni, stb. egyetemeken tanított. A Prágában tanuló magyar diákok számára a mélyhitű, kiegyensúlyozott és nagy tudású tanárt jelentette, akihez bátran fordulhattak segítségért, tanácsért. Életéért és szolgálataért legyen áldott az Úr neve.

Cs.L.

Pokorný professzor úr Deregnyőn a Lelkészegyesületek Európai Konferenciájának díszvendéjeként 2001-ben

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

1. „Mondjátok meg ..... , hogy kétfelé vált a Jordánnak vize az Úr ..... előtt, mikor általment a Jordánon; ketté vált a ..... vize, és ezek a kövek ..... lesznek az Izráel fiainak mindörökre.“ (Józsué 4:..)
2. „Ne térjete el a ..... után, amelyek nem használnak, meg sem ..... , mert hiábavalóságok azok.“ (1Sámuel 12:..)
3. „De aki vétkezik ellenem, ... cselekszik az ő lelkén; minden, valaki ..... gyűlöl, szereti a halált!“ (Példabeszédek 8:..)
4. „.....szól az Úr, Megváltód, ... Szentje: Én vagyok az Úr, Istened, ki tanítlak hasznosra, és ..... oly úton, amelyen járnod kell.“ (Ézsaiás 48:..)
5. „Aki fenn az égben építé az ő ..... , és annak íveit a földre alapítá; aki ..... a tenger vizeit s kiönti azokat a ..... színére: az Úr az ő neve.“ (Ámos 9:..)
6. „Ismét szóla azért .....Jézus, mondván: Én vagyok a világ ..... : aki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az ..... világossága.“ (János evangéliuma 8:..)
7. „..... pedig a bűn alól, ... igazságnak szolgálóivá lettetek.“ (Róma 6:..)
8. „Azt mondom pedig: Aki ..... vet, szűken is arat; és aki bőven vet, ... is arat.“ (II Korinthus lev. 9:..)
9. „Úgy szóljatok és úgy ..... , mint akiket a szabadság törvénye ..... megítélni.“ (Jakab lev. 2:..)
10. „Annakokáért ..... elmétek derekait, mint józanok, ... reménykedjetek abban a kegyelemben, amelyet a ..... Krisztus hoz néktek, mikor megjelent.“ (1Péter lev. 1:..)

A Károli Gáspár fordítású Szent Biblia alapján összeállította: **Györky Szilvia**, Alsómihályi. Megfejtéseiket **2020. március 15-ig** lehet beküldeni Szerkesztőségünk címére: postai úton - **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., 076 74 Drahnov**, vagy e-mail-ben a **refujsag.csoma@gmail.com** címre.

Felhívjuk a megfejtést beküldők kedves figyelmét, hogy a megfejtés és nevük beküldésével egyúttal hozzájárulnak az adataik (név és lakhely) megjelentetéséhez a Református Újságban!

MEGFEJTŐK: Pozsonyi e.m.: Családi Irén, Beke Sarolta - **Nagymegyer;** özv. Sándor Józsefné, özv. Szloboda Anna - **Réte;** Mackó Zsuzsanna - **Dolná Streda;** Halgas Ildikó - **Kulcsod;** **Komáromi e.m.:** özv. Varga Béláné, Szigeti Zsuzsanna, Botka Alexandra - **Bátorkeszi;** Kacz Mária, Baranyai Margit - **Marcelháza;** Tóth Irma, Németh Irén - **Kamocsa;** Császár Vilma - **Deáki;** Farkas Irma, Izsák Gyula - **Negyed;** **Barsi e.m.:** Szalay Ferencné, Demény Lajosné - **Fél;** Németh Sándorné - **Nyírágó;** Kakas Sándor - **Nagysalló;** Klincsek Ferencné - **Kőhidgyarmat;** Császár Viola - **Töhöl;** Pásztor Zsófia - **Zselíz;** Tildi Rozália, Szénészki Sarolta - **Újlót;** Palásti Aranka - **Léva;** Baka Andrásné - **Farnad;** özv. Bertók Istvánné - **Barsvárad;** **Gömöri e.m.:** Faragó Irén - **Harmac;** Mgr. Schiller Mária - **Tornalja;** Jakab Edit - **Jánok;** **Abaúj-tornai e.m.:** özv. Gálffy Gusztávné, özv. Pataky Bertalanné - **Migléc;** Csáji István - **Nagyida;** özv. Végvári Zoltánné - **Perény;** Juhás András, Dringus Júlia - **Csécs;** Szabó Gyuláné - **Lucska;** Hurák Éva - **Szalóc;** ing. Damko Valéria, özv. Kövesdi Jánosné - **Reste;** özv. Komjátó Istvánné, Nagy Sándor - **Felsőlán;** Szaniszló Judit - **Szeszta;** Bartha Irén - **Áj;** özv. Sikúr Béniné - **Körös;** Kovács Zoltánné - **Rozsnyó;** Szanko Mónika - **Berzété;** **Zempléni e.m.:** Gönczy Júlia - **Bacska;** Jártas Lászlóné - **Újhely;** Csernyánszky Erzsébet - **Imreg;** Kiss Erzsébet - **Nagykövesd;** Kendi Zsuzsanna - **Zétény;** Rác Zsuzsanna, Filep Tímea - **Kisgyéres;** Kiss Magdaléna, Mladanec Irén, Rác Erzsébet - **Bodrogszerdahely;** Egri Klára, Gerenyi Lászlóné - **Örös;** Máté Etela - **Kiskövesd;** özv. Oláh Istvánné - **Hardicsa;** Bók Zoltánné - **Királyhelme;** Pál Éva - **Nagyvárkony;** Árvay János - **Zemplén;** **Ungi e.m.:** özv. Csicséri Józsefné - **Kisráska;** özv. Ladányi Lászlóné - **Deregnyő;** Dupály Csilla, Stépán Mária - **Abara;** Mór Júlia - **Mokcsakerész**

JUTALMAZOTTAK: Beke Sarolta - Nagymegyer; **Botka Alexandra** - Bátorkeszi; **Klincsek Ferencné** - Kőhidgyarmat; **Jakab Edit** - Jánok; özv. **Gálffy Gusztávné** - Migléc; **Jártas Lászlóné** - Újhely; **Mór Júlia** - Mokcsakerész

Ezékiás önzősége

(Ézsaiás 38-39)

Kedves Olvasóink! Néhány nappal ez előtt olvashattuk a bibliaolvasó vezérfonal szerint Ezékiás történetét Ézsaiás próféta könyvéből. Most foglalkozunk egy kicsit ezzel a történettel, és nézzük meg, mit is tanulhatunk meg belőle.

Ezékiás király azok közé a királyok közé tartozott, akik azt tették, amit jónak lát az Úr. Vele is volt az Isten. Segítette őt, tanácsokat adott neki, megmentette az ellenség kezéből. Egyszer azonban elküldte hozzá Ézsaiás prófétát az Úr, hogy egy fontos hírt, jóvendölést adjon át neki. Azt üzenté az Úr, hogy rendelkezzen vagyona felől, intézze el ügyes bajos dolgait, mert nemsokára meghal. Amikor a király meghallotta Ézsaiás szavait, nagyon szomorú lett. Befordult a fal felé, és sírva imádkozott az Istenhez. Olyannyira szívből szólt az imádsága, hogy az Isten újra megszólította Ézsaiást, aki még ki sem ért a palotából. Menj vissza, és mond meg a királynak, hogy az Úr meghallgatta imádságát, és meggyógyítja. Adott az Isten még tizenöt évet a beteg királynak. Ezékiás király tehát meggyógyult.

Gyógyulásának a híre elért a babiloni király palotájába is, aki azonnal követeket küldött Ezékiáshoz ajándékokkal és jókívánságokkal. Ezékiás szeretettel fogadta a

követeket. Egészen annyira, hogy a követeket végig vezette az egész palotáján, megmutatott nekik mindent. Nem volt olyan szobája, része a palotának, amit ne láttak volna.

Amikor a követek elmentek Ezékiástól, Isten ismét elküldte hozzá Ézsaiást. A próféta megkérdezte a királytól, hogy mit

mutatott meg a követeknek? A válasz az volt, hogy mindent. Nem volt olyan része a palotának, amit ne láttak volna. Erre Ézsaiás elmondta az Úr ítéletét: mindazt, amit láttak, amit a király megmutatott nekik el fogják vinni. Sőt a király utódait is magukkal viszik idegen országba, és idegen királyt fognak szolgálni.

Amikor a király meghallotta a próféta szavait, azt mondta, hogy jó az Úr igéje, mert a baj csak később érkezik, és ez azt jelenti, hogy az ő idejében béke és biztonság lesz. Milyen borzasztó gondolkodás ez! Ezékiás király, aki annyiszor tapasztalta

meg Isten gondviselő kegyelmét, csak saját magára gondol! Az a fontos számára, hogy az ő idejében minden rendben legyen, és nem törődik az utána jövő nemzedékekkel. Előjött az emberi önzősége. Csak az a fontos, hogy neki jó legyen, a többi nem számít.

Mennyire hasonlítanak Ezékiás gondolatai a mai kor emberének a gondolkodására. Sokszor a mi világunkban is csak az a fontos, hogy nekünk meg legyen mindenünk, hogy minden rendben legyen a mi életünkben. Az, hogy mi történik utódainkkal, már nem érdekel bennünket.

Mennyivel másabb lett volna a történet, ha Ezékiás ismét leborul az Úr előtt! Ha Őt szólítja meg imádságban, és megbánja bűnét, talán el tudta volna érni Istennél, hogy ne büntesse meg népét ilyen keményen. Ugyanakkor a mi világunk is mennyivel másabb lenne, ha az emberek nem csak magukkal törődnének, hanem másokkal is. Ha Isten előtt tudnánk imádkozni egymásért is, nem csak önmagunkért. Remélem, hogy ti, akik ezeket a sorokat olvassátok ilyen emberré váltok. Jó lenne.

Imádság: Mindenható Isten! Kérünk, áldj meg minket. Add, hogy ne csak saját dolgunkat vigyük eléd, hanem tudjunk másokért is imádkozni. Kérünk add, hogy eltűnjön az emberek szívéből az önzőség, és helye legyen benne a Te szeretetednek. Ámen.

Aranymondás: Ó, mily szép és mily gyönyörűsége, ha a testvérek egyetértésben élnek! Zsoltárok 133:1

Kraus Viktor

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Draňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

Értesítés 2%

A Lónyay Gábor Társulás kéri mindazokat, akik még nem küldték el a szükséges nyomtatványokat a 2019-es utalásokról, mielőbb juttassák el címünkre, hogy február végéig kifizethessük a támogatásokat.

Felhívjuk a gyülekezetek figyelmét, hogy akik adójuk 2%-val gyülekezetüket kívánják támogatni, Társulásunk segítségével ebben az évben is megtehetik. További tájékoztatást a csomalaszlo@centrum.sk mail címen vagy a 0908 035 094 telefonszámon adunk.

Csoma László, igazgató